

teachers to implement personalized instructions is to experience personalized learning themselves and share the positive experience with students. Thus, we came to conclusion that successful personalized learning approach integration depends not only on the level of students' knowledge, but also on a set of individual characteristics, aptitudes, interests, personal life and educational experience of teachers and students as well.

Key words: personalized learning; technical university; learner autonomy.

References

1. Little, D. (2009). Language learner autonomy and the European Language Portfolio: Two L2. English examples. *Language Teaching*, 42, 222–233.
2. Tassinari, M. (2010): *Autonomes Fremdsprachenlernen: Komponenten, Kompetenzen, Strategien*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
3. Fitz Gerald, E., Kucirkova, N., Jones, A., Cross, S., Ferguson, R., Herodotou, C., Hillaire, G., Scanlon, E. (2017). Dimensions of personalization in technology-enhanced learning: A framework and implications for design: Dimensions of personalization in TEL. *British Journal of Educational Technology*, 49(1), DOI: 10.1111/bjet.12534

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-144-145>

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ПРОВАЙДЕРІВ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ

Лариса Петренко, д.пед.н., проф.

ДЗВО «Університет менеджменту освіти»,
м. Київ, Україна

Метою дослідження є висвітлення досвіду Федеративної Республіки Німеччини щодо легітимізації діяльності провайдерів освітніх послуг у неформальній освіті та їх диверсифікації.

Виявлено, що розвиток ринку освітніх послуг забезпечується нормативно-правовими документами, прийнятими як на федеральному, так і земельному рівні. Їх аналіз узагальнено в таблиці і представлено в рукописі дисертаційної роботи Н. Білоусової, що дає можливість відслідкувати в іс-

торичній ретроспективі становлення неформальної системи освіти дорослих у цій європейській країні упродовж останніх 60 років (Bilousova, 2021: 78–80). Нині освіта дорослих у Німеччині є самостійною галуззю освіти, яка на законодавчому рівні визначена як єдина комплексна система, що включає всі ланки, починаючи з початкової освіти і завершуючи освітою дорослих, і розглядається як четвертий сектор («der quartäre Sektor») після першого (початкова школа), другого (середня школа), третього (професійна і вища освіта) або «четверта колона» («die vierte Säule») системи освіти (Bilousova, 2021: 78).

З'ясовано, що цими та іншими нормативно-правовими документами визначається порядок консесуальної валідизації – використання угоди між двома або більшими особами для забезпечення доведення вірогідності (V Portal ukrainskoj movy ta kultury) підвищення кваліфікації або іншої професії. Таким чином, на державному рівні забезпечуються партнерські відносини між громадянами, які навчаються, та державними, громадськими, приватними установами/організаціями у неформальній освіті.

Розглянуто диверсифікацію провайдерів освітніх послуг у неформальній освіті Німеччини та їх характерні особливості (народні інститути, комерційні приватні заклади, виробничі заклади з освіти дорослих, заклади вищої освіти, конфесійні та профспілкові заклади для освіти дорослих, торгово-промислові та ремісничі палати, інститути заочної освіти тощо). Усі вони діють у рамках, визначених законами, і керуються стандартами і положеннями про професійну підготовку фахівців і кваліфікованих робітників для різних галузей виробництва, отримання кваліфікації відбувається за результатами екзаменаційних випробувань у незалежних центрах. Встановлено, що таким шляхом будь-хто може отримати другу професію.

Зроблено висновок, щодо перспективності врахування досвіду Федеративної Республіки Німеччини в подальшому розвитку неформальної освіти в Україні:

1. Удосконалення нормативно-правової бази з розвитку неформальної освіти – нагальна потреба педагогічного сьогодення в Україні, що забезпечить урізноманітнення і якість професійної підготовки, підвищення кваліфікації та професійний розвиток фахівців та кваліфікованих робітників.

2. Унормування диверсифікації провайдерів на ринку освітніх послуг, окреслення їх прав і обов'язків, умов функціонування сприятиме розвитку їх конкурентоспроможності як на державному, так і регіональному ринку.

3. Розроблення сучасних професійних стандартів на основі прогнозування ринку розвитку ринку праці та створення незалежних кваліфікаційних центрів для підтвердження кваліфікації на базі формальної, неформальної та інформальної освіти сприятиме професійній мобільності кваліфікованих робітників і фахівців.

Ключові слова: неформальна освіта; ринок освітніх послуг; диверсифікація; провайдери; освіта дорослих.

Література

1. Bilousova, N. A. (2021). Profesiina pidhotovka medychnykh predstavnykiv farmatsevychnykh kompanii u Federatyvni Respublitsi Nimechchyny: dys. ... kand.ped.nauk: 13.00.04 [Bilousova N. A. Professional Training of Medical Representatives of Pharmaceutical Companies in the Federal Republic of Germany] (PhD Thesis). Kyiv/ (in Ukrainian).
2. Validizatsiia. (n. d.). V Portal ukrainskoi movy ta kultury. Retrieved from: <https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>

DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-9-6-2021-146-149>

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОСТДОКТОРСЬКИХ ПРОГРАМ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ: ДОСВІД ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Олена Проценко, к.пед.н., доц.

Київський університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна

Метою дослідження є вивчення досвіду організації постдокторських програм в європейських університетах на прикладі Грецької Республіки та визначення напрямів його врахування в Україні.

Висвітлено, що професійний розвиток дослідників, які здобули науковий ступінь доктора філософії в Європі, є розповсюдженою практикою